

Svinebøndernes miljøsyndere

Ordforklaring til nedenstående uddrag af miljøtilsynsrapporter for de 32 svineproducenter, der er oprindelige aktionærer bag svinefarmene Poldanor i Polen og Danosha i Ukraine.

Logbog: Når svineproducenten har en gyllebeholder uden fast låg, er han forpligtet til at føre en logbog. I logbogen skal svineproducenten notere alle hændelser, som for eksempel, hvis flydelaget ikke dækker overfladen helt. Logbogen skal være ført efter et regelsæt.

Flydelag: I Danmark skal enhver gyllebeholder være overdækket enten i form af et fast låg eller i form af et flydelag. Et flydelag består af snittet halm, som lægger sig som en hænde oven på gyllen. Et flydelag er naturligvis meget skrøbeligt, derfor skal producenten føre en logbog.

DE/Dyreenhed: DE er en forkortelse af dyreenheder. 1 DE =100 kg kvælstof i husdyrgødningen pr. år.

VVM – Vurdering af Virkning på Miljøet: Hvis en svineproducent har mere end 250 dyreenheder skal han have lavet en VVM-undersøgelse (Vurdering af Virkning på Miljøet). Ansvar for VVM-undersøgelserne er placeret hos amterne.

Miljøtilsyn: Miljøtilsynene med svineproducenterne er placeret hos kommunerne. Inden miljøtilsynet laver kommunen en aftale med producenten om et besøg. Miljøtilsynene er mange steder udliciteret til lokale/regionale miljøcentre.

Overproduktion: Hver enkelt svineproducent har tilladelse til at producere et bestemt antal dyreenheder om året. Hvis svineproducenten producerer flere dyreenheder end hans tilladelse giver mulighed for, har han overproduceret, hvilket er en strafbar handling.

På de følgende side kan du se uddrag af miljøtilsynsrapporter for de 32 svineproducenter.

(Research: Knud Haugmark)

(Klik på navnet for at læse om vedkommendes miljøsyndere)

Aksel Kirketerp, Kirketerp Svineavl	3
Anders Bundgaard, Civagård	3
Anders Jensen	4
Anders Kjær Poulsen, Torpgd. Svineavl.....	5
Arne R. Nielsen	6
Asger Møller Hansen, Egelykke,	6
Benny Ølgod.....	7
Erling Bech Poulsen, Gadekær	8
Erling Lerche-Simonsen, Eskelund A/S.....	9
Hans Jørgen Olesen, Storbo A/S	9
Henning Sand, Darum Svineavl	10
Henrik Bay Østergaard	10
Henrik Nordling	11
Jens Blach, Lyngdal	11
Jens Jørgen Nielsen	12
Jens Peter Gadensgaard	12
Johannes Salhøj Rask	13
Jørgen Birk Hansen.....	13
Kresten Vestergaard	13
Mogens Hovmand.....	14
Morten Knudsgård	14
Munksjørup Svinefarm	16
Niels Peter Andersen.....	18
Niels Rauff Hansen, Sjørup Svinefarm	19
Niels Skaaning, Engholm	20
Peder Andersen, Lynggård Mølle	21
Jørgen L. Tørnæs og Peder Larsen	22
Povl Nordahl	23
Søren Sejersen, Serupgård Svineavl	24
Svend Bundgaard, Melholtgård	24
Svend Erik D. Justesen, Rødkjærgård	25
Troels Aage Holst, Landlyst	25

Aksel Kirketerp, Kirketerp Svineavl

Rønnowsholm, Guldagervej 404,
9800 Hjørring
Medejer af Polen Invest A/S

Hjørring Kommunens Miljøtilsyn: 21/12 1998:

"Gyllebeholder ikke anmeldt til 10 års kontrolordning. Der skal etableres forsvarligt flydelag på gyllebeholderen."

Miljøtilsyn 16/11 1999: Ingen flydelag på gyllebeholder.

Miljøtilsyn 2/6 2003: Rørledning til gylle er etableret uden godkendelse.

Internt notat 11/10 2004:

"Gylleudslip: kl. 9:00: Da jeg kom derud strømmede der gylle ud over kanten på tanken og ud på terrænet.

Kl. 9:20: Der gives mundtligt påbud om oprydning.

Kl. 9:45 Jeg taler med GJ, som klager over, at de tunge maskiner ødelægger vejen og spærrer for kørsel af biler, samt sviner med gylle så bilerne lugter.(...)"

Miljøtilsyn 19/10 2004:

"På baggrund af ovennævnte hændelse overvejer Teknisk Forvaltning at indgive politianmeldelse."

1/11 2004 svarer landmanden: "Udslippet er på ca. 10 tons gylle.(...) Årsagen er en lang række misforståelser mellem to personer."

Anders Bundgaard, Civagård

Civagårdsvej 1
9370 Hals
Medejer af Polen Invest A/S

Landmanden driver fire gårde med en samlet tilladelse til at producere 61.000 slagtesvin og 33.700 smågrise årligt. De tre gårde ligger i to kommuner. Landmanden hører til blandt de største svineproducenter i Danmark.

Hals Kommunes Miljøtilsyn: 10/3 1998:

"To gylletanke er ikke tilmeldt og er ikke blevet kontrolleret efter reglerne."

Miljøtilsyn 17/8 1998:

"Det indskærpes hermed, at øverste kant og enkelte revner på indvendig side (af gylletank) udbedres."

Miljøtilsyn 27/8 1998:

"Opbevaringsbeholdere blev beset, og der manglede flydelag i beholder ved ejendommen Rørholtvej 55."

Miljøtilsyn 28/10 1998:

"Ved tilsyn d. 27.10. 1998 kunne det konstateres, at der endnu ikke er flydelag i beholderen. Hals Kommune må derfor indskærpe, at flydelag etableres inden d. 15.11. 1998."

Miljøtilsyn 22/3 1999:

"Hals Kommune må nu indskærpe til, at du som bruger af affaldsprodukter til jordbrugsformål fremsender sædskifte- og gødningsplan for høståret 1999"

Miljøtilsyn 10/11 2000:

"Ejendommen Rørholtvej 76: Der var ikke flydelag i de to gyllebeholdere. Hals Kommune indskærper, at der etableres flydelag i beholderne. Ejendommen Rørholtvej 59: Den eksisterende markvandingsboring anvendes i dag til husholdningsbrug. der er ikke ansøgt om at boringen skal anvendes til dette formål og Hals Kommune indskærper, at anlægget lovliggøres."

Miljøtilsyn 24/10 2003:

"Det indskærpes, at der føres nøje kontrol med flydelaget ved gyllebeholderen, da det kan være vanskeligt at etablere flydelag ved afgasset svinegylle. Der tilsættes snittet halm for at fremme dannelsen af flydelag."

Ekstra miljøtilsyn 5/8 2004:

"På ejendommen Houvej 90 er der i årene 2000, 2002 og 2003 produceret for mange slagtesvin i forhold til hvad der er tilladelse til i henhold til miljøgodkendelsen. Hals Kommune indskærper hermed, at du overholder kravene."

Anders Jensen

Skovdalvej 6,
Ø Finderup,
6900, Skjern

Medejer af Polen Invest A/S og Ukraine Invest A/S

Skjern Kommunes Miljøtilsyn 15/2 1996:

Manglende flydelag og nedføringer i gylletank. "Ved miljøtilsyn på ejendommen, Skovdalvej 6, den 13. februar 1996, blev det konstateret, at der mangler nedføringsrør på begge gylletanke."

Miljøtilsyn 10. september 1996:

"Ved kontrol den 3. september 1996 må det konstateres, at anmodningen ikke var efterkommet. Det påbydes derfor, at montere det manglende nedføringsrør samt etablere et tæt flydelag på tankene." (Efterkommet 7/11 1996)

Miljøtilsyn 18. januar 1999:

"Indskærpelse om, at der skal udføres 10-års kontrol af gylletanke." (Efterkommet, efter bl.a. at have udskiftet et sprunget kabel).

Anders Kjær Poulsen, Torpgd. Svineavl

Gl. Ribevej 19
7000 Fredericia
Medejer af Polen Invest A/S og Ukraine Invest A/S

Fredericia Kommune Miljøtilsyn: 30/6 2004:

"Du har tre gyllebeholdere. Ingen af beholderne er registreret (...) og der vil derfor blive rettet henvendelse til byggesagsafdelingen, således at beholderne kan blive registreret korrekt. Beholder A: Kapacitet 700 m³ er oplyst sløjftet/ude af brug. Du har tidligere oplyst til Fredericia Kommune, at beholderen er taget ud af brug. Reglerne omkring beholderkontrol er imidlertid således, at når en beholder tages ud af drift skal denne rengøres og beholderen skal gøre uanvendelig. (...) Det indskræpes derfor at du skal rengøre beholderen og blænde tilløbet eller slå hul i bunden af beholderen, således at den er ubrugelig. Beholder C: Kapacitet 4.000 m³ er formodentlig fra 1999. Beholderen var blevet tømt for en uge siden. Der var derfor ikke et dækkende flydelag. (...) Såfremt flydelaget ikke er etableret inden en uge, bliver der tilført halm."

Miljøtilsyn 20/1 2005:

Tilsynet var en opfølgning på en konstateret forurening af Tranekærbækken. Vejle Amt har i december 2004 konstateret følgende:

"Vandløbet er særdeles kraftigt forurennet (...) bunden er dækket af et tykt lag sort, gasudviklende slam. Disse forhold indikerer at vandløbet er blevet tilført betydelige mængder af organisk materiale over længere tid (flere uger). (...) Der er med stor sandsynlighed tale om en udledning fra landbrugsejendommen Torpgård, Gl. Ribevej 19."

"Ved tilsynet den 6. januar 2005 blev det konstateret, at tilstanden i vandløbet ikke var væsentligt forbedret. Afløbsforholdene på din ejendom blev derfor gennemgået for at finde mulige forureningskilder. (...) det kan udelukkes at forureningen af vandløbet kan skyldes udslip af gødningsholdigt vand fra blokstensbeholderen. (...) Det indskræpes derfor at du straks rengør beholderen og herefter afblænder tilløbet eller slår hul i bunden af beholderen, således at den er ubrugelig."

Ved tilsynet den 22. juni 2004 blev det konstateret at møddingspladsen var revnet flere steder, og det blev aftalt at denne ville blive renoveret:

"Denne reparation var endnu ikke foretaget ved tilsynet den 6. januar 2005. Det kan ikke udelukkes at forureningen kan skyldes udslip af gødningsholdigt vand fra møddingspladsen. Det indskræpes derfor at møddingspladsen renoveres således at kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen overholdes. (...) Ved tilsynet den 6. januar blev det konstateret at det overjordiske pumpesystem stadig bar tegn på spild, og det blev vurderet at der er mulighed for at der kan ske udslip af gylle ved omkobling af rørene. (...) Såfremt ovennævnte ikke efterkommes, og såfremt der igen konstateres spild ved gyllebeholderne overvejer Fredericia Kommune at meddele påbud i henhold til Miljøbeskyttelsesloven og Husdyrgødningsbekendtgørelsen."

Arne R. Nielsen

Bjalderupvej 8
6870 Ølgod
Medejer af Polen Invest A/S

Ølgod Kommunes Miljøtilsyn 1/12 1986:

"Følgende forhold eller mangler må derfor snarest forbedres på deres ejendom, idet forureningsrisikoen må betragtes som ikke uvæsentlig: Dykket indløb på gyllebeholder (...) Gyllebeholderen fyldes fra overkanten af beholderen, hvor gyllen sprøjtes ud. Fyldningsmetoden bevirker altså at flydelaget brydes."

Miljøtilsyn 25/3 1999:

"Enkelte smårevner på toppen af beholdervæggen og ned ad siden, skal grundigt renses og udsvømmes for at undgå nedsivning af overfladevand."

Miljøtilsyn 6/5 1999:

"Idet Ølgod Kommune vurderer, at de anførte reparationer skal foretages, hvis beholderen fra 1974 skal bringes til at overholde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til styrke og tæthed, skal vi hermed indskærpe, at de i rapporten anførte reparationer foretages snarest."

4/8 1999: Gyllebeholdere repareret efter forskriften.

10/9 2003: Der er ikke længere dyrehold på ejendommen Bjalderupvej 8.

Asger Møller Hansen, Egelykke,

Mullerupvej 43,
5540 Ullerselv
Medejer af Polen Invest A/S og Ukraine Invest A/S

Ebeltoft Kommunes Miljøtilsyn: Verserende politisag om bl.a. overproduktion af svin og manglende flydelag på landmandens gårde på Fyn. I henhold til retsplejeloven, er det derfor ikke muligt at få fuld aktindsigt i kommunens tilsynsrapporter. Svineproducenten driver desuden en større svineproduktion på Isgård Gods i Knebel på Mols.

Ebeltoft Kommunes Miljøtilsyn 4/9 2003:

"Ved tilsynet er det konstateret, at der tilledes gødningsstoffer til jorden og dræn ved udleveringspladsen (...) Det indskærpes (...) at der ikke kan ske forurening af grundvand og overfladevand. (...) Gødningsopbevaring: Det er oplyst, at markstak overdækkes, men at den ikke flyttes til ny placering hvert år."

Tilsynet bemærker: "Gødning, der opbevares som kompost i markstak må højst placeres det samme sted et år ad gangen og ikke det samme sted igen før efter fem år. Udleveringspladsen: I den ene ende af udleveringspladsen er der afløb. der er ikke under tilsynet givet noget entydigt svar på, hvor afløbet går hen (...) det skal klarlægges hvor afløbet går hen."

Ebeltoft Kommune 19/1 2004:

"Mødeark: ...forslag til politianmeldelse med baggrund i:

- 1) Udvidelse uden forudgående anmeldelse til kommunen i 2001 og 2002.
- 2) Udvidelse ud over godkendelsesgrænsen i 2001 og 2002.
- 3) Afgivelse af ukorrekte oplysninger om dyreholdets størrelse.

På ét år har landmanden tilsyneladende ulovligt produceret mere end 2200 slagtesvin for meget:

"Oplysningerne om dyreholdets størrelse og type er ikke forevist ved tilsynet som anmodet. Efterfølgende indsendte oplysninger er forkerte og vildledende. Teknisk Forvaltning indstiller, at der indgives politianmeldelse som foreslået."

Ekstraordinært miljøtilsyn den 18/4 2005:

"Ved tilsynet blev det desuden konstateret, at selvdøde grise lægges udenfor staldens udleveringsramper i længere tid (...) Der blev observeret klart uhygiejniske forhold, idet et stykke af skinken var flået af det ene svin, og et andet svin var der spist eller hakket af (...) det skal derfor indskærpes, at alle døde dyr skal lægges i kærre eller overdækkes med kadaverkappe (...) Indskærpelsen skal opfyldes fra dags dato." Tilsynet konstaterer også, at en gødningstak stadig ikke er overdækket. Ny indskærpelse, som kræver at stakken overdækkes. Ved efterfølgende kontrolbesøg, blev det konstateret, at landmanden nu overholder loven."

Benny Ølgod

Hellevej 43
6800 Varde
Medejer af Polen Invest A/S

Helle Kommunes Miljøtilsyn 22/1 1987:

"Påbud: Der skal etableres gylletank, så der mindst kan opbevares 6 måneders produktion af husdyrgødning. Der skal etableres lovlig (aflåst) opbevaringsplads for kemiske bekæmpelsesmidler. Godkendt: 19/8 1987."

Miljøtilsyn 3/6 1997:

"Der skal etableres flydelag på gylletanken bygget i 1993. Ifølge (...) udregninger mangler 4,3 hektar til udspredning (...)

Miljøtilsyn 17/2 2004:

"Den mindste gyllebeholder bruges ikke, og der føres derfor ikke logbog. Hvis beholderen tages i anvendelse, skal der føres logbog for flydelag. Det blev af Benny Ølgod den 11/2 2004 meddelt telefonisk, at nabo (...) har fået lov til at bruge tom gyllebeholder, da hans gyllebeholder er sprunget læk. (...)

Erling Bech Poulsen, Gadekær

Bøvlingvej 5
7650 Bøvlingbjerg
Medejer af Polen Invest A/S

Landmanden driver tre gårde med en samlet produktion på ca. 30.000 smågrise, knap 10.000 slagtesvin og 1.250 Søer.

Lemvig Kommunes Miljøtilsyn: 5/10 2001:

"Produktion af slagtesvin på ejendommen Fårevej 21 ligger over 250 dyreenheder. (...) Da der ikke ligger eller er søgt om godkendelse for ejendommen er produktionen over 250 dyreenheder ulovlig. (...) Ved tilsynet manglede begge gyllebeholdere på Høvsørevej 41 dykket indløb. (Det) henstilles, at gyllebeholderen inden den 15. november 2001 forsynes med dykket indløb sikret mod tilbageløb. (...) Ved tilsynet var et af kablerne på gyllebeholderen på 1700 m³ sprunget. Det indskærpes hermed, at det sprunget kabel udskiftes.

Miljøtilsyn 20/12 2002:

"Produktionen på Fårevej 21 overstiger 210 Dyreenheder i slagtesvin og skal derfor have en miljøgodkendelse. (...) Du bedes derfor indsende opgørelser over etableringsdatoer og antallet af dyreenheder for alle tre bedrifter, således at forholdet til lovgivningen kan afklares. (...) Der er to stk. gyllebeholdere (...) Der er flydelag på beholderen fra 1992, men der mangler fuldstændigt flydelag på beholderen fra 1985. Kommunen indskærper to forhold: Gylletankens manglende flydelag, og: Det indskærpes, at afløbet fra pladsen ved fodersiloerne lukkes til, så det kun modtager regnvand."

Nabohøring 23/8 2004:

"Lemvig Kommune behandler i øjeblikket en sag om loakliseringsgodkendelse af det eksisterende dyrehold på Bøvlingvej 5. Ved en fejl blev den østligste stald på ejendommen i 1997 opført mindre end 300 meter fra byzonen. Dette søges nu lovliggjort. (...) I den sag er der foretaget nabohøring og indkommet klager over lugtgener fra ejendommen. sagen behandles i øjeblikket af Skov- og Naturstyrelsen.

Telefon-notat 24/2 2005:

"Jeg har i dag talt med Erling Bech Poulsen ang. lovliggørelsen af dyreholdet på Fårevej 21. Han oplyser, at antallet af slagtesvin i 2004 og 2005 er nedbragt til det anmeldte fra 1997. (...) Dyreholdet på Fårevej 21 er altså fysisk lovliggjort."

Erling Lerche-Simonsen, Eskelund A/S

Hovvej 56 5591 Gelsted
Medejer af Polen Invest A/S og Ukraine Invest A/S

Formentlig landets største svineproducent. Driver flere gårde på Fyn og i Jylland.

Ejby Kommunes Miljøtilsyn af tre ejendomme 15/10 2001:

"Det blev under tilsynet konstateret, at der ikke var tilstrækkeligt flydelag på gyllebeholderen på Hovvej 56 og gyllebeholderen på Fluebjergvej 14. Det indskærpes derfor, at der inden den 22. oktober 2001 skal være et fuldt dækkende flydelag på samtlige gyllebeholdere, der er i brug."

Miljøtilsyn 18/11 2002:

Har produceret for mange svin i forhold til den eksisterende miljøgodkendelse. Manglende flydelag på to gylletanke:
"Det indskærpes, at der skal være tæt flydelag på samtlige beholdere."

Vejen Kommunes Miljøtilsyn 11/11 2004:

Ulovlig overproduktion: "Det indskærpes, at virksomhedens produktionsomfang nedbringes til at overholde vilkår i (...) Miljøgodkendelsen d. 9. maj 2003. Indskærpelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed da forholdet er ulovligt. Ud fra det fysiske tilsyn vurderer vi, at produktionsanlægget på ejendommen har større kapacitet end den tilladte produktion."

Øvrige forhold 8/3 2005:

Fagbladet har fået afvist begæringen om akt aktindsigt i dokumenter fra ejendommen på Fyn, idet sagen efterforskes af Assens Politi.

Hans Jørgen Olesen, Storbo A/S

Saxkjærvej 2 Orten
6800 Varde
Medejer af Polen Invest A/S og Ukraine Invest A/S

Varde Kommunes Miljøtilsyn 15/1 1991:

"Ejendommen besøgt i forbindelse med forurening af Orten Bæk (Landmanden) mente, at det kunne være frilandssvinene (...) lovede at det ikke ville gentage sig."

Miljøtilsyn 25/6 1991:

"Ved rampe mod øst manglede et afløb til gyllebeholder.(...)Et toilet i stald var anvendt som kemikalieopbevaring."

Miljøtilsyn 30/9 1998:

"Varde Kommune har konstateret, at bræmmebredden på Deres mark (...) ikke er overholdt.(...) der blev på strækningen nogle steder dyrket helt ud til vandløbets øverste kant."

Henning Sand, Darum Svineavl

Videkærvej 37
6740 Bramming
Medejer af Polen Invest A/S

Bramming Kommunes Miljøtilsyn 7/12 2001:

Uklar miljøgodkendelse. Tilsynet skriver, at der er produceret flere svin end tilladt. Sydjysk Miljøkontrol (Kommunens repræsentant) henstiller, at produktionen nedbringes til maksimalt 619 dyreenheder.

Miljøtilsyn 14/7 2002:

"Akut gylleforurening af Terpager Bæk opdages af nabo og anmeldes til Ribe Amt. Naboen (m.fl.) havde fået stoppet pumpen, der pumpede gylle ud fra tanken (...) Han vurderede, at der var strømmet ca. 300 kubikmeter gylle ud på jorden. Det blev vurderet, at en stor del af denne gylle var strømmet til Videkær Vandløb via en vejgrøft."

Det er landmanden selv, der anmelder sagen til kommunens miljøvagt: "Gylle er blevet pumpet ud på jorden fra en gylletank ved Videkærvej nr. 37. Der er kommet gylle i et nærliggende vandløb." (...) Forureningen var kraftig over en længere strækning (der blev efterfølgende målt > 400 mg ammoniak pr. liter) (...) Den omhandlede strækning af Terpager Bæk ville under alle omstændigheder blive kraftigt påvirket af forurening (også fiskedød). "

Henrik Bay Østergaard

Hyttenvej 5
9352 Dybvad
Medejer af Polen Invest A/S

Sæby Kommunes Miljøtilsyn 27/11 2001:

"Der findes 2 gyllebeholdere på ejendommen (...) Der fandtes kun flydelag i den ene beholder."

Flere gange anmelder Sæby Kommune sine tilsynsbesøg i god tid. Første gang med en frist på 12 dage. Anden gang, den 30. april 2003, hvor tilsynet melder sin ankomst 20 dage i forvejen. Alligevel får landmanden følgende bemærkninger med på vejen:

Miljøtilsyn 20/5 2003:

"Efter udkørsel af gylle var der delvis flydelag i den ene beholder. (...) Ved tilsynet aftales yderligere tilsætning af halm, så flydelaget kunne gøres komplet. Der fremvises logbog hvor begge gyllebeholdere føres samlet fra 1 bog, hvilket ikke er tilladt."

Miljøteknikeren konstaterer alligevel:

"Virksomheden drives miljømæssigt pænt."

Miljøtilsyn 23/6 2004:

"Begge gyllebeholdere fandtes næsten tomme, der sås dog ca. 30 cm gylle. Begge beholdere sås med flere våde sprækker. I henhold til reglerne, skal der senest 2 uger efter tømning, etableres tæt flydelag så ammoniakfordampningen reduceres.(...) Ved tilsynet aftaltes, at der straks tilføres snittet halm. (...) Det kan konstateres, at der er ført logbog fra den 20. maj 2003, hvor kravet var gældende fra den 1. feb. 2003, hvilket hermed påtales. Ved tilsynet konstateredes en ulovlig afbrænding af byggematerialer på ejendommen. Afbrændingen skulle ifølge ejer være foretaget af håndværkere umiddelbart før tilsynet. Sagen vil blive forelagt Teknisk Udvalg med henblik på en politianmeldelse."

Trods overtrædelserne, konstaterer kommunens miljøtekniker igen:

"Ejendommen drives miljømæssigt særdeles pænt."

Henrik Nordling

Trælløsevej 50

4160 Herlufmagle

Medejer af Polen Invest A/S og Ukraine Invest A/S

Suså Kommunes Miljøtilsyn 29/10 2001:

Tilsynet var et rutinetilsyn med minkfarmen og det øvrige dyrehold. (Landmanden har mink, køer og svin)

"Døde mink smides i gyllebeholderen. De skal opbevares i en lukket beholder og afleveres til destruktionsanstalt.(...) Det henstilles, at døde mink fremover opbevares i en lukket beholder."

Miljøtilsyn 30/9 2003:

"På ejendommen er der to gyllebeholdere for flydende husdyrgødning.(...)Ved tilsynet blev det oplyst, at der ikke ført logbog over flydelagets tilstand i beholderen på 560 m³. (...) ROVESTA Miljø skal hermed meddele og indskærpe - på vegne af Suså Kommune - at ovennævnte forhold lovliggøres fremover."

Jens Blach, Lyngdal

Århusvej 115

8570, Trustrup

Medejer af Polen Invest A/S

Grenaa Kommunes Miljøtilsyn 4/1 2001:

"Grenaa Politi kontaktede den 20. december 2001 kl. ca. 9:00 Grenaa Kommune og oplyste, at de var blevet kaldt ud til en afbrænding af bygningsaffald (...) der blev afbrændt gamle brædder, kabler, tagpap m.m. Affaldet stammede fra nedbrydning af en gammel lade (Grenaa Kommune finder det meget kritisabelt, at du har foretaget afbrænding af ovennævnte affald på din ejendom specielt på baggrund af, at

der i forbindelse med tilladelsen af 21. august 2001 til nedrivning af laden udtrykkeligt blev gjort opmærksom på, efter hvilke regler affaldet skulle håndteres. (...) Såfremt det igen konstateres, at der bortskaffes affald i strid med reglerne, vil der øjeblikkelig blive indgivet politianmeldelse.

Miljøtilsyn 24/1 2002:

"Ved tilsyn på ejendommen den 24. januar 2002 konstateredes også, at oprydningen er foretaget."

Jens Jørgen Nielsen

Annasmindevej 26, Eriknaur
8700 Horsens
Medejer af Polen Invest A/S og Ukraine Invest A/S

Hedensted Kommune Miljøtilsyn.

I et brev fra Miljø- og Levnedsmiddelcentret til Hedensted Kommune den 11/11 1996 konstateres ulovlig overproduktion af svin:

"Den eksisterende godkendelse af den 16. november 1989 omfatter 324 dyreenheder. Dyreholdet udgør i dag 400 dyreenheder. Produktionen er således større end oprindelig."

Miljøtilsyn 19/6 2001:

"MiljøCenter Horsens har den 19. juni 2001 fået en telefonisk henvendelse fra miljøvagten, Vejle Amt. Der er blevet observeret forøget grøde i vandløbet (...) I dammen sås en fedt-bræmme på omkring 0,25 x 1,5 m. De forklarede, at der for 4-5 uger siden var sket et uheld med ca. 500 kg flydende svinefoder, som var løbet i dammen. (...) Det kan ikke afvises, at der er sket en forøget belastning af vandløbet med næringsstoffer fra uheldet. Det kan heller ikke afvises, at der på et tidspunkt er sket forurening fra overfladevands-udløbet fra Eriknaur."

Jens Peter Gadensgaard

Østkystvejen 4
9300 Sæby
Medejer af Polen Invest A/S

Sæby Kommunes Miljøtilsyn 13/6 2001:

"Indskærpelse vedrørende dyrkning for tæt på vandløb (...) Såfremt Sæby Kommune ved næste tilsyn må konstatere, at bræmmebedden stadig ikke overholdes, vil kommunen foretage politianmeldelse."

Johannes Salhøj Rask

Vattrupvej 39A
8620 Kjellerup
Medejer af Polen Invest A/S

Kjellerup Kommunes Miljøtilsyn 8/11 2001:

"Der var ikke flydelag på den mindste (gylle)beholder, hvilket skyldes, at der på tilsynstidspunktet netop var blevet pumpet gylle i beholderen. Hermed fremgår det, at der ikke er monteret neddykket tilløb, hvilket ikke er i overensstemmelse med lovgivningen."

Tilsynet konstaterer også at der, ulovligt, er installeret et halmfyr på ejendommen. Landmanden får tre uger til at bringe forholdet i orden.

Jørgen Birk Hansen

Dyrmosevej 4, Nr Felding
7500 Holstebro
Medejer af Polen Invest A/S og Ukraine Invest A/S

Holstebro Kommunes Miljøtilsyn afslørende i efteråret 2004, at landmanden tilsyneladende havde haft en ulovlig overproduktion af svin.

Referat af Teknik- og Miljøudvalgsmøde i Holstebro Kommune 21/2 2005: "Miljøafdelingen har i forbindelse med en ansøgning om miljøgodkendelse modtaget oplysning om, at der på bedriften Dyrmosevej 4 er foregået overproduktion, da de tal som der er oplyst i forbindelse med ansøgningen ikke stemmer overens med de tidligere anmeldte tal vedr. produktionen.

Produktionen er af sådan en størrelse, at der allerede i 93/94 skulle være ansøgt om miljøgodkendelse. Det indstilles, at der indgives politianmeldelse for overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven."

Teknik- og Miljøudvalget anmeldte efterfølgende sagen til politiet, der p.t. efterforsker sagen. Det er derfor ikke muligt at få indsigt i Miljøtilsynsrapporter mv.

Kresten Vestergaard

Vestermarken 12
9500 Hobro
Medejer af Polen Invest A/S og Ukraine Invest A/S

Hobro Kommunes Miljøtilsyn 5/12 2001:

"Gyllebeholderne på Vestermarken 6 havde ikke dykket indløb, og det indskærpes derfor, at De inden den 3. januar 2002 har udbedret forholdene i henhold til bekendtgørelsen."

Tilsynet forlanger også, at en mindre reparation af en ældre gyllebeholder skal foretages inden for kort tid.

Miljøtilsyn 12/12 2003:

"Ved tilsynet var det ikke muligt, at se logbog for gyllebeholderne på Vestermarken 12 og 6.(...) På baggrund af ovennævnte indskærpes det, at logbogen straks føres i henhold til Skov- og Naturstyrelsens anvisninger.(...) kommunen kan forlange, at der etableres fast overdækning såfremt der konstateres mangelfuld overdækning på beholderen.""

Mogens Hovmand

Nørregårdsvej 9
4990 Saksøbing
Medejer af Polen Invest A/S

Saksøbing Kommunes Miljøtilsyn har gennem årene - bortset fra et par enkelte krav om vedligeholdelse af gyllebeholdere - ikke konstateret nogle overtrædelser af regler, love og bekendtgørelser.

Morten Knudsgård

Uhrenholtgård
Ålborgvej 94
9560 Hadsund
Medejer af Polen Invest A/S og Ukraine Invest A/S

Hadsund Kommunes Miljøtilsyn 16/12 2002 (besøget anmeldt en uge i forvejen):

"Ved tilsynet blev der foretaget en besigtigelse af flydelaget på ejendommens gyllebeholdere. I den forbindelse blev det konstateret, at der ikke var flydelag på den ene af gyllebeholderne.(...) Det blev derfor påtalt og aftalt, at der inden 15. januar 2003, vil blive etableret et tæt flydelag på gyllebeholderen."

Miljøtilsyn 29/1 2003:

"(...)det blev konstateret, at gyllebeholderen endnu ikke er forsynet med et tæt flydelag. Endvidere blev det observeret, at gyllebeholder på 1000 m³ fra 1986 beliggende tæt på ovennævnte gyllebeholder, heller ikke er forsynet med en tæt overdækning/flydelag. Teknik & Miljø skal derfor indskærpe, at der snarest muligt og inden 14 dage etableres en tæt overdækning på begge gyllebeholdere." Landmanden lover i et senere brev at få bragt forholdene i orden, men forklarer at det er svært at holde flydelaget tæt.

Samme dag som Hadsund Kommune modtager brevet fra landmanden, sender han også et andet brev:

"Redegørelse for gylleudslip onsdag den 5. marts på Uhrenholt, Ålborgvej 94.(...) Straks efter uheldet blev opdaget, og efter jeg have konstateret at gyllen var løbet ned over marken til Korup Å igangsatte vi etablering af dæmning over grøft ved åen med rendegraver. Samtidig tilkaldte jeg slamsuger og tre selvansugende gyllevogne. Derefter kontaktede jeg Hadsund Kommune (...) Straks efter etablering af dæmning konstaterede vi, at udledningen til åen var stoppet."

Hadsund Kommunes opfølgende Miljøtilsyn 1/4 2003 beskriver, hvordan et foreslået sikkerhedssystem til at undgå andre uheld modtages positivt af kommunen. Alligevel stiller de yderligere krav:

"(...) en permanent overdækning med teltdug eller lignende, nok er eneste holdbare løsning i længden."

Den 16/12 2003 klager en nabo over "voldsomme lugtgener fra de gylletransporter, der kører forbi hans ejendom", men kommunen finder ikke spild på vejen, og indstiller sagen.

Hadsund Kommunes brev til Kommunernes Landsforening 30/9 2004:

"Som det fremgår af vedlagte skema, er der hos en af de 2 godkendelsespligtige svineproducenter konstateret en overproduktion på 11 dyreenheder svarende til en overproduktion på ca. 2,5 %. Hadsund Kommune har ikke indgivet politianmeldelse for overproduktion, men i stedet indskærpet forholdet og anmodet om en redegørelse."

Redegørelsen fra landmanden er dog tilsyneladende aldrig blevet skrevet eller oprettet som en journal i sagen.

Miljøtilsyn 2004/2005:

I forbindelse med en planlagt udvidelse af et fire år gammelt biogasanlæg på svinefarmen, fremgår det at landmanden vil erstatte det 80.000 liter store årlige olieforbrug til opvarmning af staldene. Biogas-anlægget er så stort, at det nu skal miljøgodkendes for lugtgener og anden forurening. Af korrespondancen fremgår det dog, at der stadig skal bruges 80.000 liter fyringsolie, bl.a. for at effektivisere driften af biogasanlægget, der foruden de store mængder gylle nu også får tilført maveindholdet fra en slagtekvægs-produktion på et industri-slagteri, ligesom der tilsyneladende også anvendes fiskeaffald og rådde æg i det nye biogasanlæg.

Det nye biogasanlæg er så stort, at det skal have en formel miljøgodkendelse, der offentliggøres og sendes til høring blandt naboerne. To naboer, der også er brødre, indsender klager:

" Vi må på det kraftigste gøre opmærksom på, at vi mange dage om året er generet af lugten dels fra ventilationsanlæggene fra staldene, som af gode grunde lugter stærkt af ammoniak og svin - ligeså slemt er lugten fra biogasanlægget, som sender svovllugt og stank af rådden fisk - alt i alt en cocktail som bevirker, at det er umuligt at hænge vasketøj ud på disse dage og åbne vinduer er der heller ikke mulighed for (...) Larm og lugten af gylle i den periode der køres ud, må siges at høre til landlivets glæder."

Miljøkonsulenten fra Hadsund Kommune skriver i et senere svar, at der aldrig før er kommet klager. Det får en af klagerne til på ny at henvende sig til myndighederne.

Den 21/1 2005 skriver naboen til Skov- og Naturstyrelsen:

"Miljøkonsulenten skriver også, at der aldrig har været klaget i årene tilbage fra 1995 - Nej, det er rigtigt, men som gode naboer med bosted på landet er det ikke skik og brug at vi klager til enhver tid (...) At indsigelsen først kommer nu er p.g.a. at generne er blevet værre siden biogasanlægget blev taget i brug, og når nu gyllekapaciteten vil stige til over 30 tons dagligt, bliver det kun værre. Der tales også om affaldsprodukter som om det alene er fedt, men der bruges eller har været brugt affaldsfisk og fordærvede æg, hvilket som bekendt ikke dufter af violer."

Den anden klager, der har overtaget forældrenes gamle ejendom blot 50 meter fra biogasanlægget skriver, at man ganske enkelt ikke kan bebo huset:

"Biogasanlægget giver periodevis kraftige lugtgener, hvilket jeg kun kan tilskrive, at alt ikke hele tiden foregår som beskrevet i miljøgodkendelsen (...) Jeres vurdering af lugtgener er jeg ikke enig i, selvom jeg ikke har klaget tidligere, så skyldes det at jeg ikke selv har beboet huset, men generne er der. Endvidere er frugt fra haven næsten uspiselig på grund af stinkende algevækst, der må skyldes ammoniak og støv i luften."

Knap to uger senere indløber der en ny klage over landmanden. Denne gang om hans håndtering af de store mængder gylle, der transporteres på vejene: Hadsund Kommune skriver den 1/2 2005:

"Som oplyst telefonisk d.d. skal spildet af gylle under transport straks fjernes, (...) Du bedes kontakte Teknik & Miljø med henblik på, at oplyse hvilke tiltag der er iværksat for at sikre, at der ikke fremover sker spild i forbindelse med gylletransporter."

Den 2/3 2005 svarer Hadsund Kommune på en telefonisk henvendelse fra landmanden. Han vil have tilladelse til at tilføre såkaldt gødningsmateriale fra Hadsund Kreaturslagteri:

"Der (kan) ikke gives tilladelse til tilførsel af nye produkter eller yderligere gødningsmængder, før den igangværende sag/godkendelse af ejendommens miljøgodkendelse er afsluttet."

Men kommunen vil skam se velvilligt på sagen:

"Forvaltningen vil se positivt på en evt. nyttiggørelse af mave/tarmindholdet (gødning) fra Hadsund Kreaturslagteri i forbindelse med driften af ejendommens biogasanlæg.""

Munksjorup Svinefarm A/S

Munksjorupvej 66, Overlade
9670 Løgstør

Indehaveren Bjarne Leo Nielsen er ikke længere aktionær i Polen Invest A/S. Aktierne tilhører en forhenværende partner i Munksjorup Svinefarm.

Løgstør Kommunes Miljøtilsyn 16/1 2001:

"Du har oplyst, at du indimellem brænder tom emballage fra sprøjtemidler (...) det er ikke lovligt (...) Du har oplyst, at du aldrig har afleveret spildeolie, oliefiltre m.v."

Miljøtilsyn 18/12 2001:

"Løgstør Kommune konstaterede på tilsynet, at der ikke var flydelag på Deres 3 gyllebeholdere (...) Såfremt ovennævnte indskærpelse ikke efterkommes (...) indgiver (vi) en politianmeldelse mod Dem ."

Indskærpelsen er blot en af mange, der falder i efteråret 2001. Flere gyllebeholdere skal repareres, der skal etableres dykket indløb, så gyllen ikke blot sprøjtes ud i beholderen, og en ældre beholder skal gennemgå det lovpligtige tiårs eftersyn.

Tre kvinder, som har købt en gammel skole, der ligger overfor svinefarmen, klager over alvorlige lugtproblemer:

"Problemet er i vores korte ejertid forvandlet fra et lugtproblem til et helbredsproblem. Jeg har fået stadig større problemer med vejrtrækning, irriterede luftveje og slimhinder (...) Vi er plaget af fluer, og kan i lange perioder ikke åbne vinduerne (...) Jeg er kommet til at lide af træthed og irritabilitet, og har når lugten er slem en tendens til diarré, glemsomhed, gåen i stå midt i en sætning og væren ude af stand til at foretage mig noget."

Landmanden søger - og får - en godkendelse til at etablere et gårdbiogasanlæg i marts måned 2002. En anden nabo indklager beslutningen med henvisning til bl.a. en forringelse af drikkevandskvaliteten:

"..grundet forurening fra Munksjørup Svinefarm."

Klagen afvises dog at såvel Skov- og Naturstyrelsen og Løgstør Kommune på trods af, at man erkender, at grundvandet er truet:

"...grundvandskvaliteten i Løgstør Kommune er generelt meget sårbart, og (der) måles høje nitrattal i mange boringer og ikke kun i området ved Munksjørup Svinefarm."

Af klagen fremgår det også, at naboen gennem to år forgæves har forsøgt at sælge sin bolig og at forringelse af klagerens ejendom løber op i ca. 400.000 kr. som følge af, at den ligger lige overfor svinefarmen.

Også kvinderne i den gamle skole klager over fremtidsudsigterne til endnu flere støj- og lugtgener, hvis landmanden får lov til at bygge et biogasanlæg. Et anlæg, hvor der også skal tilføres store mængder fiske- og slagteriaffald.

Men kvinderne trækker deres klage tilbage, efter landmanden køber deres næsten ny erhvervede ejendom. Imod at underskrive en kontrakt, der forpligter dem til aldrig mere at klage over biogas-anlægget, får de så god en pris for den gamle skole, at det er lykkedes dem at kunne købe et andet hus - langt fra svinefarmen.

I en vandprøve foretaget af Steins Laboratorium, som kvinderne bestiller, viser analysen, at Nitrat-tallet ligger langt over den lovlige grænseværdi:

"Nitrat er sundhedsskadeligt, og spædbørn er særlig udsatte for nitratpåvirkning", fremgår det af den officielle forklaring fra analysen.

Prøven viser også, at bakterieindholdet i drikkevanden er mere end syv (7) gange højere end den tilladte grænseværdi.

Laboratoriet skriver til kvinderne, at problemet med de enorme mængder bakterier kan fjernes ved at tømme og rense drikkevandbrønden med klor.

Brev til Løgstør Kommune 4/4 2002 fra naboerne til svinefarmen:

"Der er tegn på alvorlige indskrænkninger i flora og fauna som må formodes at stamme fra overgødning. Der har været alvorlig forøgelse af nitratindholdet det seneste år. Der er fundet pesticider."

Landmandens miljøgodkendelse fra 1990 giver ham ret til at producere 528 søer med grise, samt 7.300 slagtesvin. Men af sagens dokumenter fremgår det, at der tilsyneladende har foregået en ulovlig overproduktion.

Landmanden indsender er såkaldt "revurdering" af den eksisterende miljøgodkendelse, hvor det fremgår, at han producerer flere svin end han har lov til:

"Husdyrbruget består af en produktion af årssøer, smågrise og slagtesvin (...) fordelt på 590 årssøer, 14.160 smågrise og 8.135 slagtesvin."

Trods den åbenlyse forskel i antallet af svin, vurderer Miljøcenter Nordjylland, der udfører tilsynet for Løgstør Kommune, at den forøgede produktion holder sig indenfor lovgivningens rammer.

Og - som det var tilfældet i 2001 og 2002 - fortsætter landmanden også med at blæse på lovgivningen omkring opbevaring af gylle. I det ene anbefalede brev efter det andet, får han påbud, indskærpelser og trusler om politianmeldelser, hvis han ikke etablerer et tæt flydelag på hans gyllebeholdere. Men som i så mange andre tilfælde, sker der reelt ingenting.

Miljøtilsyn 7/1 2004:

"Der var ikke etableret flydelag på gyllebeholderen (...) Det indskærpes derfor, såfremt det ikke allerede er sket, at du hurtigst muligt får etableret et tæt flydelag på beholderen."

Miljøtilsyn 15/9 2004:

"Beholder 1: Indskærpelse. Det mangler fast overdækning på eller Leca-nødder i beholderen. (...)

Beholder 3: Indskærpelse (...)

Beholder 4: Indskærpelse. (...)

Beholder 5: Indskærpelse ."

Miljøtilsyn 26/10 2004:

"Der er endnu ikke etableret fast overdækning (...) Miljøcenter Nordjylland har endnu ikke modtaget meddelelse om, at de øvrige 2 beholdere tages ud af brug."

En lang række af sagens dokumenter blev ikke fremsendt til Fagbladet 3F af Løgstør Kommune. I første omgang med henvisning til, at man havde "glemt" eller "overset" dokumenterne. Først efter at have rykket flere gange, har Løgstør Kommune tilsyneladende fremsendt samtlige af de begærede dokumenter.

Niels Peter Andersen

Sindholtvej 55

9380 Vestbjerg

Medejer af Polen Invest A/S og Ukraine Invest A/S

Miljøcenter Nordjyllands Miljøtilsyn (for Ålborg Kommune) 8/6 1994:

"Slam er leveret i depot (...) Areal ca. 110m x 30m x ca. 0,5m. Slammet er ikke overdækket."

Tilsyn: 16/6 1994 "Afdækning ikke foretaget."

Tilsyn 20/6 1994: Afdækning er udført."

Landmanden har, den 10/11 2004, ansøgt Nordjyllands Amt om udvidelse af sin svineproduktion fra 249 dyreenheder til 335 dyreenheder (ca. 12.000 slagtesvin årligt).

Af sagens dokumenter fremgår det, at ansøgningen, der blev behandlet og godkendt på et møde i Nordjyllands Amt, den 2/11 2004 kun omfattede produktionen af de ca. 12.000 slagtesvin.

Den 10/11 2004 skriver landmandens rådgiver til amtet:

"I henhold til tidligere indsendt ansøgning er der desværre sket en fejl. Ejendommen Ajstrupvej 56 (ejet) er faldet ud hvorfor der indsendes tilrettet ansøgning. Ansøgningen er tilsvarende ændret fra 334,8 dyreenheder til 459 dyreenheder."

"Fejlen", betyder, at det reelle antal slagtesvin er steget fra 12.000 til 15.950 årligt.

Sagen blev herefter drøftet mellem landmanden, hans rådgivere og myndighedernes miljøteknikere ved et såkaldt "Køkkenbordsmøde", den 16/12 2004:
"Alle arealer afvander til Limfjorden. Ansøger/konsulenten skal derfor sandsynliggøre, at udvaskningen af kvælstof pr. ha ikke forøges (...) Der er muligvis et mindre problem i forhold til grundvandsinteresserne i området (...) Der er tale om et meget betydeligt merudslip (tab) af ammoniak fra den nye stald og gødningslager. Merudslippet giver anledning til en væsentlig merbelastning i udpegede punkter i nabolaget."

Det beregnes senere at der bliver tale om et ammoniak-udslip på 7,2 tons om året.

I endnu et brev fra landmands rådgiver – denne gang den 18/1 2005 - bliver der igen ændret i ansøgningen. Nu er produktionen ikke længere baseret på opfødning af slagtesvin, men på en 30.800 stk. stor produktion af smågrise.

Sagen er dog langt fra afsluttet, idet der både skal udarbejdes en VVM-redegørelse (Vurdering af Virkning på Miljøet) og en egentlig miljøgodkendelse.

Niels Rauff Hansen, Sjørup Svinefarm

Viborgvej 82 Sjørup
7850 Stoholm J
Medejer af Polen Invest A/S

Fjends Kommunes Miljøtilsyn 28/9 1999:

"En opbevaringsbeholder for afgasset gylle mangler tæt flydelag, og kan dermed ikke overholde reglerne" (...)

Tilsynet konstaterer også, at der mangler drikkevandsanalyser for årene 1997, 1998 og 1999. (Reglerne forlanger, at der hvert år foretages analyser af vandet.)

Miljøtilsyn 22/10 2001 (Miljøcenter Viborg):

"Flydelaget på især den ene af de to 2.000 m³ gylletanke var ikke tilfredsstillende, da store dele af overfladen er blottet".

Endnu engang må miljøteknikerne konstatere, at der stadig mangler analyser af drikke-, og søvand siden 1999. Landmanden får en frist til den 1/2 2002 til at få foretaget analyserne.

Tilsynet konstaterer også, at landmanden fører sit spildevand fra husholdningen direkte over i en gylletank og videre til hans biogasanlæg. Dette er ikke i overensstemmelse med reglerne:

"På den baggrund henstilles det, at spildevandstilledning til gylletanken stoppes."

Miljøtilsyn 17/11 2003 (Miljøcenter Viborg):

"Da der ikke er fast overdækning på alle gyllebeholdere, skal I huske at føre logbog (...) Fjends Kommune har ikke modtaget analyseresultater vedr. drikkevand og søvand fra 2003."

Landmanden får igen en ny frist, til at få foretaget analyserne. Denne gang til den 1/1 2004.

Niels Skaaning, Engholm

Lille Slemmingevej 37

4990 Sakskøbing

Medejer af Polen Invest A/S og Ukraine Invest A/S

Sakskøbing Kommunes Miljøtilsyn 16/7 1996:

Landmanden har ikke jord nok i forhold til reglerne om, at man skal have et vist antal hektar i forhold til hvor mange dyreenheder man har tilladelse til. Det er dét, som kaldes harmoniarealet.

Tilsynet konstaterer:

"Harmonireglen er ikke opfyldt. Der mangler 8,2 hektar i at reglen er opfyldt."

I et håndskrevet notat, fremgår det, at landmanden først ti måneder senere opfylder lovens krav:

"(...) han har leveringsaftale (...) om udspredding af gylle. Han har købt 7 hektar jord ved siden af det, han har i Ll. Slemminge, så han fra 1998 når op på 137 hektar. Harmonikravet er således opfyldt."

Miljøtilsyn 9/6 1999:

Landmanden har endnu engang problemer med at overholde lovens krav:

"Til opfyldelse af harmonikravet (...) der mangler således knap 2 hektar".

Samtidig konstaterer tilsynet, at antallet af dyr er blevet udvidet, uden at kommunen har fået besked.

Miljøtilsyn 11/7 2002: "Der var flot flydelag på den mindste beholder, men på den anden, var der nogle sprækker i flydelaget".

Peder Andersen, Lynggård Mølle

Over Lyngen 4
4720 Præstø
Medejer af Polen Invest A/S

Præstø Kommunes Miljøtilsyn 22/5 2000 (udført af ROVESTA Miljø, der arbejder for Præstø Kommune):

To gange får kommunen klager over opbevaringen af døde svin: "...container (...) henstår uoverdækket. Klager anfører, at den uoverdækkede container giver anledning til unødige spyflue-gener."

Miljøtilsyn, 15/11 2000:

En rapport om støjgener får tilsynet til at konstatere:

"En af årsagerne til at læsningen af slagtesvin er særlig kritisk, skyldes det forhold, at denne foregår i natperioden (22-07) hvor støjgrænsen er lavest (40dB). ROVESTA Miljø I/S finder ikke disse overskridelser acceptable."

"Endelig fremgår det, at gylleudbringning på lørdage og søndage i natperioden vil give anledning til overskridelser af støjvilkårene", skrive ROVESTA, der vurderer, at der ikke må køres gylle ud i weekenden i nattetimerne.

Miljøtilsyn 9/10 2001:

Rapporten konstaterer en overproduktion:

"Totalt antal DE (dyreenheder) på begge ejendomme ifølge det grønne regnskab 2000 = 1244 DE."

Ejendommene har kun en samlet godkendelse til 1225 DE. Landmanden modtager derfor en indskærpelse for overskridelsen på 19 DE. ROVESTA lader dog sagen falde, da landmanden fortæller, at han opbevarer ca. 50 DE på en lejet ejendom.

Præstø Kommune modtager den 30/7 2003 en klage fra driftslederen på en industrivirksomhed i området, og som ligger tæt på landmandens enorme biogasanlæg: "Lugten, der minder om stærkt forrådnede kød, kommer og går flere gange om dagen. Da vi mødte på arbejde her til morgen var lugten så stærk, at det var vanskeligt ikke at kaste op."

Miljøtilsyn (dagen efter klagen) 31/7 2003:

ROVESTA indskærper, at landmanden ikke må bruge madpulp (varmebehandlet madaffald fra storkøkkener mv.) i biogasanlægget på grund af lugtgener og at han: "...straks lovliggør opbevaringen af madpulp."

Miljøtilsyn 4/9 2003:

ROVESTA indskærper igen (på vegne af Præstø Kommune), at biogasanlægget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener udenfor ejendommens skel: "Endvidere har Præstø Kommune (...) flere gange ugentligt (...) konstateret en kraftig ubehagelig lugt."

Miljøtilsyn 19/12 2003:

ROVESTA konstaterer, at biogasanlægget tilføres 40% mere biomasse end tilladelsen giver ret til:

"Gasproduktionen (er) ikke i overensstemmelse med miljøgodkendelsen samt grundlaget for godkendelsen." Tilsynet kræver, at landmanden inden den 1/3 2004 fremsender en ny ansøgning til Præstø Kommune

Miljøtilsyn 21/6 2004:

På vegne af Præstø Kommune, vurderer ROVESTA, at landmanden har solgt 16.249 slagtesvin, men at han kun har tilladelse til en årsproduktion på 14.970 slagtesvin. Landmanden får endnu en indskærpelse for overtrædelse af miljølovgivningen.

Landmanden og hans selskab, Lynggård ApS er tidligere dømt for besiddelse af store mængder ulovlig medicin. Under en medicin-razzia i 2001 beslaglagde veterinærmyndighederne således 35 kg af det forbudte antibiotika, Tetracyklin. Samme dag som medierne beskrev sagen, udtrådte nuværende formand for Folketingets Miljøudvalg, baron Chr. Wedell-Neergaard af bestyrelsen for selskabet.

Senest er landmanden igen kommet i mediernes søgelys, efter det i maj kom frem, at 97 slagtesvin døde under en transport til det sydlige Tyskland. Landmanden, vognmanden og dyrlægen er meldt til politiet. Sagen er langt fra afsluttet.

Jørgen L. Tørnæs og Peder Larsen

St. Skindbjerg, Skinbjergvej 11
7500 Holstebro
Medejer af Polen Invest A/S og Ukraine Invest A/S

Holstebro Kommunes Miljøtilsyn 8/10 2004:

På én af ejendommene havde Jørgen Tørnæs mere end 6.500 kilo asbest-holdige tagplader liggende. Kommunens tilsynsfolk bad derfor Jørgen Tørnæs - senest den 15. december 2004 - om at få skaffet pladerne af vejen på en miljøforsvarlig måde. Ifølge dokumenterne, kunne Jørgen Tørnæs lige akkurat holde sig indenfor tidsfristen, for de mange tagplader blev afhentet og anbragt i et sikkert depot på selve dagen.

Under inspektionsturen blev der også indsamlet andet farligt affald og medicinrester, fremgår det af kommunens tilsynsrapport.

På Jørgen og Ulla Tørnæs' adresse på Skjernvej 133 bad kommunens miljøkontrol-lant også om at en kompostbunke skulle overdækkes med plastik, ligesom en 1200 liter stor dieselolietank, der ifølge Jørgen Tørnæs, bliver brugt når maskinerne på marken arbejder, tilsyneladende ikke overholder reglerne i en kommende bekendtgørelse der skal sikre, at der ikke sker forurening el. lign., når man opbevarer 1200 liter olie i en løs tank på en palle:

"Vi (...) vil gøre opmærksom på, at der eksisterer et fuldt forurenings ansvar. Det vil sige, skulle der ske spild vil vi kræve en fundstændig oprensning."

I Miljøstyrelsen, hvor de nye regler er ved at være klar, oplyser man at Jørgen Tørnæs' olietank ikke vil kunne godkendes fremover.

En gammel gylletank, der ikke anvendes længere, får også et par ord med på vejen fra kommunens miljøkontrol:

"Det henstilles, at beholderen rengøres og gøres uanvendelig f.eks. ved at fjerne tilløbet."

Jørgen Tørnæs er desuden sigtet for – i tre tilfælde – at have ansat illegal arbejdskraft. Ifølge politiet i Holstebro er anklageskriftet netop ved at blive færdiggjort.

Povl Nordahl

Mindstensvej 19
4970 Rødby
Medejer af Polen Invest A/S

Rødby Kommunes Miljøtilsyn 14/1 2000:

"På Vejlebyvej 8 har tidligere ligget kadavere af grise i indkørslen indtil afhentning.(...) Kadavere skal opbevares i lukkede beholdere".

Miljøtilsyn 13/2 2003.

Miljøteknikeren ankommer til et tilsynsbesøg, efter at der er sket et uheld, hvor et rør og en pumpe er sprunget, og at der er konstateret en forurening af gærceller: "Der er en hvid suppe af gærceller rundt omkring tanken, hvor uheldet er sket. Der er ikke nogen risiko for, at gærcellesuppen skal forurene vandløb eller brede sig videre ud på nærliggende marker. Det er oplyst (at) de oprensede gærceller vil blive anvendt som foder til grisene." Gærcellerne er efter det oplyste ikke farlige.

Miljøtilsyn 20/10 2003:

"Ved tilsynet er det konstateret, at der er mange vandrette revner på begge gyllebeholdere. Der er tydelige gennemsvivninger i bunden på den gyllebeholder der er taget i brug, samt en lodret revne som tydeligt viser, at der er gennemsvivning." Landmanden får dog mere end syv måneder til at udbedre skaderne.

I begyndelsen af maj 2004 modtager Rødby Kommune og kommunens miljøtilsyn en klage fra en nærboende nabo til landmanden.

Af klagen fremgår det, at der tilsyneladende bliver kørt så meget gylle ud på markerne, at der i flere dage ligger søer af gylle på markerne. Dette er – ifølge klageren – ikke lovligt, og klageren hæfter sig ved de mange tonstunge gyllevogne, der kører i pendulfart mellem landmandens svinefarm og de omkringliggende marker: " I uge 16 han man kørt uafbrudt med gyllevogne mandag og tirsdag fra kl. 7:00 til kl. ca. 20:15."

Klageren mener også, at landmanden må have en overproduktion af svin, idet han bemærker at der køres svin i åben vogn fra den ene gård til den anden: "...en overproduktion af grise, bevirker, at der bliver udledt mere gylle til miljøet end lovgivningen tillader.(...) Gyllen lå i flere dage oven på jorden."

Rødby Kommunes borgmester afviser den 11/5 2004 alle klagepunkter:

"Det må bero på en misforståelse, når De skriver, at (medarbejderen i kommunen) skulle have oplyst, at der spredes 2.300 tons gylle på omtalte mark. (Medarbejderen) har overfor mig oplyst, at (...) det (kun) giver 1.400 tons."
Ifølge miljøteknikeren i Rødby Kommune skyldes klagen, at "...manden har jo ikke andet at lave."

Miljøtilsyn 4/8 2004:

"Gyllebeholderen fra 2002 på Mindestensvej 19 må ikke tages i brug, før reparationer (...) er udført."

Søren Sejersen, Serupgård Svineavl

Bjerring Hede 48
8850 Bjerringbro
Medejer af Polen Invest A/S

Bjerringbro Kommunes Miljøtilsyn 30/10 2000.

Tilsynet konstaterer, at der mangler flydelag på én af svinefarmens gylletanke. Det manglende flydelag accepteres dog:

"...idet der var under 0.5 m gylle i beholderen."

Antallet af svin på ejendommen opgøres på følgende måde:

"(...) ca. 400 søer, og ca. 3.500 producerede slagtesvin årligt, hvilke svarer til 247,5 DE (lige under grænsen på 250 DE).

Spildvandet fra husholdningen sker delvist via en septiktank til et udløb i en skrænt:

"Udledning af spildevand ud på terræn og til vandløb er ikke acceptabel."

Tilsynet konstaterer også, at der er for meget Nitrat i drikkevandet fra egen boring. Tilsynet kræver, at landmanden forbedrer kvaliteten af drikkevandet.

Miljøtilsyn 31/10 2001:

"Ved tilsynet er der endvidere konstateret et oplag af fast husdyrgødning umiddelbart vest for indkørslen til ejendommen. Oplaget er ikke overdækket med et halm-lag eller plast, hvorfor der er risiko for forurening af grundvand(...) Tilsynet henstiller til, at oplaget snarest overdækkes med halm eller plast."

Svend Bundgaard, Melholtgård

Hylholtvej 56
9340 Asaa
Medejer af Polen Invest A/S og Ukraine Invest A/S

Dronninglund Kommunes Miljøtilsyn 20/8 1992:

"Gyllebeholderne mangler dykket indløb (...) De påbydes snarest og inden 1. oktober 1992 af bringe forholdene (...) i overensstemmelse med bekendtgørelsen."

Miljøtilsyn 28/11 1997:

"Ved tilsynet sås ingen flydelag i 3 gylletanke (...) Du har brændt plastaffald af – det må du ikke. I stedet kan du komme plastsække i din container til husaffald (...) Du har en "mødding" liggende, hvilket du siger skyldes, at en gyllekanal har været stoppet. Du bedes hurtigst muligt få den fjernet."

Svend Erik D. Justesen, Rødkjærgård

Ydingvej 21
8700, Horsens
Medejer af Polen Invest A/S

Ejendommen er først blevet overtaget sent.

Gedved Kommunes Miljøtilsyn 1/7 1998:

"Flydelag etableres i gyllebeholdere. (...) Spildolie fyldes i gyllebeholder !! (...) Der er aftalt at vandanalyse for nitrat fremsendes snarest."

Troels Aage Holst, Landlyst

Ålborgvej 695
9760 Vrå
Medejer af Polen Invest A/S

Brev fra Hjørring Kommune 8/9 1993 til Nordjyllands Amt:

"Hjørring Kommune blev, i forbindelse med en oprensning af Vrejlev Mølleå, opmærksom på en forurening af åen ud for tilløbet, kaldet Regnvandsgrøft/ Vrejlev. Ved en opsporing foretaget af bygnings- og miljøafdelingen den 25. august 1993 kunne det konstateres, at en ensilagelugtende væske strømmede ud fra en rørledning på Deres ejendom Vrejlev Klostervej 805 og via en mindre grøft og Regnvandsgrøft/Poulstrup til Vrejlev Mølleå. (...) Denne udledning er i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 110 stk. 1 nr. 1 en strafbar overtrædelse af lovens § 27 stk. 1. De blev derfor pålagt en række afhjælpende foranstaltninger, som nu er udført."

Miljøtilsyn 15/12 2003:

"Der pumpes gylle fra beholder nr.2 over i beholder nr.1. Der mangler dykket tilløb imellem disse tanke (...) Under tilsynet fremgik det, at udover spildevand, brænder du også papirsække, sort plastik og patgummi fra malkemaskinerne af i halmfyret. Dette er ikke lovligt, plastik, papir og gummi skal afleveres med dagrenovationen, på en genbrugsplads eller til Modtagestation Vendsyssel."

I et brev til landmanden den 17/12 2003, hvor Hjørring Kommune beskriver, hvordan al spildevand fra bedriften ulovligt blev brændt i halmfyret "henstiller" kommunen blot, at han: "...bortskaffer spildevand på lovlig vis."